

BESLUT

ESA
Susanna Roth
010-479 48 03

Miljödepartementet (Regeringskansliet)
m.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss - Näringslivets klimatomställning

Tillväxtanalys har fått i uppdrag att ta fram underlag om näringslivets klimatomställning inför den kommande klimatpolitiska handlingsplanen. Remissvaret avser SCB:s synpunkter på Tillväxtanalys underlag PM2022:10 - Näringslivets klimatomställning, samt Faktablad 2021/54 - Beskrivning av förslag och rekommendationer.

Statistikmyndigheten SCB:s yttrande begränsas till synpunkter som rör myndighetens verksamhet som statistikproducent, inklusive synpunkter som rör uppgiftslämnarbördan. SCB har expertkunskap inom området miljöstatistik och har i många år varit producent av bland annat avfallsstatistik, statistik om utsläpp till luft och vatten för nationella och internationella ändamål på uppdrag av Naturvårdsverket. SCB är också statistikansvarig myndighet för miljöräkenskaper som bland annat tar fram statistik om klimatpåverkan från konsumtion.

1 Sammanfattning

SCB delar inte uppfattningen att "möjligheten att justera tidsperioden för statistiksekretessen för miljö-, klimat-, och energirelaterad statistik" bör utredas och inte heller den problembild som framförs i underlaget till rekommendation 47 i Faktablad 2021/54. SCB anser att det är av stor vikt för statistikens kvalitet att statistiksekretessen upprätthålls.

I övrigt har SCB några kommentarer som rör faktainnehållet i PM 2022:10 och Faktablad 2021/54.

2 Kommentarer på PM 2022:10 – Näringslivets klimatomställning

Rapporten hänvisar till statistik inom miljö-, klimat- och energiområdet som kan användas för att följa upp näringslivets klimatomställning. Statistiken har olika användningsområden och vid en uppföljning är det viktigt att den mest lämpade statistiken används. I flera fall i rapporten saknas dock definitioner och förklaringar av vilken statistik som används.

För utsläppsstatistik är det vanligt att prata om tre olika perspektiv; territoriella utsläpp (vilket främst används i rapporten), produktionsbaserade (som presenteras per SNI-bransch) och konsumtionsbaserade utsläpp som tar hänsyn till hela värdekedjan och också innefattar utsläpp från import och export.

I Avsnitt 3.3.1 (Konstruktioner och bostäders roll för näringslivets klimatomställning) vill SCB påpeka att beräkningarna av utsläpp skiljer sig åt eftersom olika perspektiv används. SCB tar fram miljöindikatorer för bygg- och fastighetssektorn med ett livscykelperspektiv på uppdrag av Boverket.

Uppdraget utgår från underlag från de konsumtionsbaserade utsläppen och beräknas med input-output modellering som tar hänsyn till utsläpp i hela värdekedjan. Gällande statistiken som presenteras från miljöräkenskaperna där siffran 6,6 procent uppges verkar det som att utsläpp från miljöräkenskaperna har använts tillsammans med utsläpp från utsläppsinventeringen (territoriella utsläpp). Detta innebär att det finns en risk för dubbelräkning av bland annat arbetsmaskiner. Om utsläppen från byggande och konstruktion ska kunna följas upp behöver det vara tydligt vilket perspektiv som använts och vad som inkluderas i beräkningarna.

I Avsnitt 3.4 (Industri) saknas en definition av vad som avses med industri. Exempelvis nämns i avsnitt 3.4.2.1 att ”Det samlade bidraget till BNP från industrin är 20 procent”, men det är oklart vilka branscher som ingår. Även här skulle det underlätta med ett förtydligande för att möjliggöra användandet av befintlig statistik för analys. Vidare anser SCB att förtydligande behövs om vilka utsläppsperspektiv som avses för att beskriva utsläppen. Beräkningarna av växthusgasutsläpp från export och import som nämns i avsnitt 3.4.2.1 är gjorda med input-output beräkningar inom ramen för beräkningar av konsumtionens klimatpåverkan. Detta borde tydliggöras så att dessa beräkningar inte blandas samman med beskrivningar i avsnitt 3.4.1 som handlar om territoriella utsläpp.

3 Kommentarer på Faktablad 2021/54 – Beskrivning av förslag och rekommendationer

10. Förstärk och fortsätt arbetet för minskat matsvinn

Naturvårdsverket kommer att genomföra en undersökning under 2023 för att följa upp livsmedelsförluster inom Livsmedelsindustrin. SCB genomför denna undersökning på uppdrag av Naturvårdsverket genom SMED. SCB anser därför att uppdraget att göra uppföljningen borde

delas mellan Naturvårdsverket och Jordbruksverket och föreslår därför en alternativ skrivning under Genomförande:

”Upprepade uppföljningar av livsmedelsförluster i primärproduktionen samt biprodukter i livsmedelsindustri av Jordbruksverket och Naturvårdsverket under 2024–2025 för att mäta etappmålet målår 2025, samt ytterligare minst en gång före 2030 för att kunna mäta uppfyllelsen av delmål 12.3 i Agenda 2030”

I bakgrundstexten bör det också läggas till att ”Det finns numera en EU-rapportering av livsmedelsavfall där matsvinn är en frivillig uppgift. Naturvårdsverket ansvarar för denna årliga rapportering”.

24. Utred grön skatteväxling inom fisket

Angående rekommendation 24, Utred grön skatteväxling inom fisket och hänvisningen till Utfasningsutredningen (SOU 2021:48), vill SCB påpeka att diesel som används inom fisket inte är samma diesel som omfattas av reduktionsplikten, utan det är marin diesel vilket är detsamma som eldningsolja 1 (se vidare i SMED rapport nr 18, 2021, <http://naturvardsverket.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1599196&dsid=-3286>).

47. Utred möjligheten att justera tidsperioden för statistiksekretessen för miljö-, klimat-, och energirelaterad statistik

SCB delar inte uppfattningen att ”möjligheten att justera tidsperioden för statistiksekretessen för miljö-, klimat-, och energirelaterad statistik” bör utredas.

Att förkorta sekretesstiden i 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) skulle innebära att sekretesskyddet för uppgifter i statistikverksamhet blir mer begränsat.

Förtroendet från uppgiftslämnarna är centralt för SCB:s verksamhet. Ett mer begränsat sekretesskydd riskerar att underminera uppgiftslämnarnas förtroende och minska deras vilja att lämna uppgifter till SCB samt försämra svars kvaliteten. Det är därmed av stor vikt för statistikens kvalitet att statistiksekretessen upprätthålls.

SCB delar inte den problembeskrivning som framförs i underlaget till rekommendationen. SCB vill i den delen särskilt framhålla att det redan enligt befintlig lagstiftning finns möjlighet att lämna ut uppgifter för forsknings- och statistikändamål.

Att som i texten avseende rekommendation 47 på olika sätt fylla de tomma luckorna i statistiken är enligt 6 § lagen (2001:99) om den officiella statistiken inte tillåtet.

SCB konstaterar även att det framstår som lagtekniskt udda med en reglering som innebär kortare sekresstid för uppgifter inom vissa angivna statistikområden.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Joakim Stymne i närvaro av avdelningschef Elisabeth Hopkins, enhetschef Petra Nilsson samt handläggare Susanna Roth, föredragande.

SCB, Statistiska centralbyrån

Joakim Stymne

Susanna Roth